

REFERAT Provas-Haderslev Affald A/S d. 29-08-2022

Mødedato Mandag d. 29. august 2022 kl. 15:30

Mødested Provas, Fjordagervej 32 - 6100 Haderslev

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Risikoledelse, forsikring.....	4
Opfølgning på Strategiseminar 2022.....	6
Rapport 2. kvartal 2022.....	8
Budget 2023 - Affald A/S.....	10
Husstandsindsamling af affald og genbrug.....	13
Afprøvning – decentral bringeordning for haveaffald.....	17
PFAS - Deponi.....	21
Orientering om humanitære organisationer adgang til genbrugspladser.....	23
Eventuelt.....	27
Underskriftsside.....	28

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt

Punkt 2: Risikoleidelse, forsikring

Selskab

Alle selskaber

Sagsindhold

Som en del af årshjulet er der en årlig drøftelse af selskabernes praksis for risikoleidelse. I 2021 arbejdede bestyrelsen med temaet IT-sikkerhed, i år er temaet virksomhedens forsikringsmæssige dækning.

Denne sag behandles sammen med de øvrige bestyrelser på fællesmødet kl. 16:00.

Sagsfremstilling

Anbefalinger for god selskabsledelse beskriver, hvordan en bestyrelse aktivt bør tage stilling til virksomhedens væsentligste strategiske og forretningsmæssige risici. Risici er i forbindelse med regnskabsaflæggelsen samt selskabets risikostyring.

Hvor bestyrelsen i forbindelse med årsrapporten behandler selskabernes risici på et overordnet niveau, går vi i denne sag tættere på det konkrete arbejde. Risikoleidelse omfatter som udgangspunkt fire områder;

- Strategiske risici, knyttet til virksomhedens mål
- Operationelle risici, knyttet til driften af virksomheden
- Finansielle risici, knyttet til indtægter og udgifter
- Compliance risici, knyttet til virksomhedens evne til at overholde og efterleve gældende lovgivning, vejledning samt egne politikker – vores evne til at have ”styr på tingene”.

Som selskabernes topledelse er det i høj grad bestyrelsens rolle, i samarbejde med direktøren, at anvende risikoleidelse til proaktivt at håndtere fremtidens udfordringer og at styre uden om de risici, der vil skade virksomheden, samt identificere de risici, som kan vendes til en fordel.

Væsentligt er det at arbejde med et afbalanceret risikoniveau, der minimerer selskabernes omkostninger. Nogle risici kan konkret undgås ved at fravælge særlige aktiviteter, andre kan overføres til en anden part fx gennem forsikringsdækning eller outsourcing. Nogle risici kan formindske ved at overvåge og forebygge, mens andre risici kan accepteres ud fra en helhedsbetragtning af konsekvenser og omkostninger.

Generelt arbejder vi i det daglige ledelsesarbejde med en skærpet opmærksomhed på afvigelser fra det normale eller det vi forventer. Vi følger udviklingen i branchen og i vores egen drift, indtænkes risici i projekter og laver scenarieplanlægning ved ukendte og uvante opgaver, som fx håndtering af COVID-19 eller særlige kontraktforhold.

Som et element i denne sag præsenteres koncernens forsikringsmæssige dækning, der håndteres af forsikringsmæglervirksomheden RTM.

Forsikringsmægler Karina van der Goot vil orientere generelt om forsikringer i forsyningsbranchen og herunder de nuværende markedsforhold. Derudover vil hun have fokus på forsikringsdækningen på især vand og spildevandsområdet, herunder Jomfrusti-projektet.

Økonomiske forhold

Koncernens samlede budgetpost til forsikringer inklusiv mæglerydelsen udgør i 2022 TDKK 1.000 kr.

Procedure

Bestyrelsen, 29. august 2022

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- koncernens forsikringsdækning drøftes.

Beslutning

Forsikringsdækningen blev drøftet.

Bestyrelsen ønsker at blive præsenteret for en konkret sag vedr. bestyrelsesansvar samt forsikring for Cyber Risks.

Bilag

Forsikringspolitik - CVR 32767966 - d. 25.08.2022 16.46.27

Provas Haderslev Forsyningservice A_S - Erklæring om forsikringsforhold 2022-08

Punkt 3: Opfølgning på Strategiseminar 2022

Selskab

Alle selskaber

Sagsindhold

Opsamling på strategiudviklingen som blev igangsat ved strategiseminarret i juni.

Denne sag behandles sammen med de øvrige bestyrelser på fællesmødet kl. 16:00.

Sagsfremstilling

Efter strategiseminarret er seminarrets mange forskellige input samlet og indledende bearbejdet. Det aktuelle arbejdsdokument præsenteres i denne sag med henblik på bestyrelsens drøftelse, justering samt udpegning af initiativer, der kan udmøntes i konkret adfærd.

Seminarrets mange input er grupperet i fire hovedafsnit med i alt 9 temaer.

Mere for mindre (performance) Stærke fælles løsninger (emergens)

Langsigtet planlægning
Økonomisk regulering

Attraktiv arbejdsplads
Samfundsansvar

Styr på tingene (compliance)

Håndtering og læring af bump på vejen (resiliens)

Strategisk miljøindsats
God kvalitet
Høj forsyningssikkerhed

Stærk kundetilfredshed
Læring og udvikling

Hvert tema er beskrevet med 3 afsnit

- *Hvordan ser det ud i dag?* Der beskriver udgangspunktet for den videre udvikling
- *Hvad vil vi?* Der beskriver temaets ambitioner
- *Hvordan vil vi det?* Der beskriver konkrete initiativer med tilhørende mål.

For at sikre en grundig proces er det på nuværende tidspunkt alene forslag til ambition for de identificerede temaer, der præsenteres. Udgangspunktet for den videre udvikling samt fastlæggelse af initiativer og mål afventer bestyrelsens drøftelse og kræver nærmere afdækning og analyse.

Strategien favner hele Provas-koncernen, idet enkelte temaer vil være knyttet til forskellige selskaber og derfor naturligt defineres af bestyrelserne i disse selskaber.

I den kommende fase vil koncernens mission og vision vil blive revideret, så de fremstår mere entydige og meningsfulde. Samtidig vil den endelige strategiplan indeholde en beskrivelse af virksomhedens værdier.

Strategiplanen tænkes suppleret af enkelte politikker, f.eks. vedrørende HR/Personale, IT, kommunikation, finansiering, kunder, kvalitet, GDPR mv.

På baggrund af bestyrelsens drøftelser udarbejdes et udkast til strategiplan, som indledende behandles på bestyrelsesmødet 3. oktober, hvor det påtænkes sendt i høring ved tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter forud for bestyrelsens endelige behandling 15. november 2022.

Procedure

Bestyrelsen,

- 29. august 2022
- 3. oktober 2022
- 15. november 2022.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- det aktuelle arbejdsdokument drøftes med henblik på evt. justering og udpegning af initiativer, der kan udmøntes i konkret adfærd.

Beslutning

Arbejdsdokumentet blev drøftet og følgende initiativer/tilpasninger noteret:

- Langsigtet planlægning - afsæt i spildevandsplan og vandforsyningsplan
- Økonomisk regulering - lånefinansiering bør kun dække merudgifter
- // Styr på tingene - Vi skal begynde at ansætte kompetente medarbejdere //
- Strategisk miljøindsats - ... på sigt kan skabes og opretholdes god badevandskvalitet ... / der arbejdes med skovrejsning og andre indsatser for at beskytte kildepladserne / målrettet indsats for at understøtte bedre affaldssortering
- God kvalitet - PR på gode historier (den gode kvalitet)
- Høj forsyningssikkerhed - 3. afsnit justeres eller omskrives og flyttes til noget med økonomi / borgerne bør have hurtigst mulig besked
- Attraktiv arbejdsplads - skriv på dansk "soft governance" og "firstmover risici"
- Samarbejde -
- Samfundsansvar -
- Stærk kundetilfredshed - kundeservice skal være i højsæde og det skal sikres, at kunden ved længerevarende dialog får en fast kontaktperson som det kendes fra sundhedssektoren
- Læring og udvikling - fratrædelsessamtaler

Bilag

De fire faser - samlede plancher

Præsentation - Strategiseminar 2022

Arbejdsdokument_Strategi 2022-2025_UDKAST TIL BESTYRELSEN

Punkt 4: Rapport 2. kvartal 2022

Sagsindhold

Rapporten skal give bestyrelsen et overblik over aktivitetsniveauet i Provas-Haderslev Affald A/S efter 2. kvartal 2022. Rapporten indeholder både økonomiske tal samt andre relevante nøgletal, som er til bestyrelsens godkendelse.

For regnskabstal henvises til bilaget.

Selskab

Provas-Haderslev Affald A/S

Sagsfremstilling

Driftsbudget

Resultatet efter 2. kvartal giver ikke anledning til ny prognose for året.

Der er dog følgende fokusområder:

- Der er brugt væsentlig færre omkostninger til restaffald og genbrugsindsamling end budgetteret og siden vi endnu ikke kender det fulde omkostningsbillede af den nye affaldsordning, ændres prognose for året ikke endnu. Overskuddet er også forbundet med en periodisering af omkostninger, hvor der forventes flere omkostninger i 2. halvår end 1. halvår pga. den nye affaldsordning.

Anlægsprojekter

På investeringssiden er der for året en prognose på TDKK 42.882, hvilket er en lille nedjustering siden 1. kvartals prognosen.

Investeringen i de nye affaldsbeholdere udgør stadig den væsentligste andel af årets investeringer.

Nøgletal

Der er udvalgt nøgletal fra Affald, som beskriver relevante driftsforhold, med fokus på husstandsindsamlet mængder og mængder leveret på genbrugspladser. Det er valgt i første omgang at fokusere på de fraktioner, som bruges i den nye husstandsindsamling.

Herudover er der en genanvendelsesprocent, som angiver forholdet mellem det genanvendelige affald i forhold til totalmængden af affald. Det genanvendelige affald i denne sammenhæng er alt genanvendelig som er indleveret og afhentet.

Procedure

Bestyrelsen, 29. august 2022

Indstilling

Økonomi og Kunder indstiller, at

- kvartalsrapporten godkendes.

Beslutning

Godkendt

Bilag

2. Kvartalsrapport Affald A/S

Punkt 5: Budget 2023 - Affald A/S

Sagsindhold

Sagen indeholder første udkast til driftsomkostninger 2023 og investeringsbudget 2023-2027.

Derudover indeholder sagen også første udkast af takster og et oplæg til ændring i principperne for taksterne.

For detaljer henvises til bilaget.

Selskab

Provas-Haderslev Affald A/S

Sagsfremstilling

Budgetforudsætninger

Økonomisk indtægtsramme og takster

Affaldsselskabet er ikke underlagt økonomisk regulering og derfor er taksterne baseret på de budgetterede omkostninger for året, så selskabet over tid vil "hvile i sig selv".

Taksterne for affaldsområdet er opdelt i et fast og et variabelt gebyr, hvor grundgebyret er et faste gebyr og tømningensgebyret er det variabelt, som følger affaldsmængde og tømningshyppighed.

Tasterne beregnes på grundlag af omkostningsbudgettet samt årets investeringer. I forhold til større investeringer, som det nye ressourcecenter samt indkøb af nye beholdere, medtages kun de finansielle ydelser og ikke hele investeringsbeløbet. Derudover er der for taksterne i 2023 tillagt en regnskabsmæssig underdækning fra 2021 på TDKK 6.000, dvs. ved udgangen af 2021, skyldte borgerne i kommunen TDKK 6.000 til Provas.

Grundgebyr

Grundgebyret opkræves ved alle husholdninger i kommunen, herunder sommerhuse og kolonihaver, og dækker de generelle administrationsomkostninger, som ikke betales direkte på en affaldsordning, samt drift af genbrugspladser og husholdningsindsamling af genanvendelige fraktioner.

I første udkast til grundgebyret, vil grundgebyret stige med 30 kr. (1,1%) i forhold til 2022 prisen, hvilket blandt andet skyldes en stigning i timeprisen for medarbejdere på genbrugspladsen. Modellen for timeprisen i 2023 er ændret til at følge de faktiske lønomkostninger i de forskellige medarbejdergrupper, hvorimod fordelingen af lønomkostningen på timeprisen for de tidligere år, har været en historisk fordelingsnøgle.

Den nye affaldsaktorbekendtgørelse af 20/6 2022 giver mulighed for at flytte behandling og tømning af madaffald fra det variable tømningensgebyr til grundgebyret, da det kan betragtes som genanvendeligt. En vedtagelse af dette vil øge omkostningsbasen på grundgebyret med ca. TDKK 14.000 og vil påvirke grundgebyret med et leje på omkring 600 kr. (inklusive moms). Derimod vil der ikke være tømningensgebyr på madaffaldsbeholdere og den delte beholder med både mad- og restaffald vil også blive reduceret i pris svarende til madaffaldsdelen.

Grundgebyret kan fastsættes som et gennemsnitsgebyr for alle husholdninger, idet omkostningerne dog kan fordeles mellem forskellige typer af husholdninger, f.eks. enfamiliehuse og etageejendomme samt ejendomme, der ikke benyttes til helårsbeboelse.

I Haderslev Kommune skelnede man frem til 1. maj 2022 mellem almindelige boligenheder, små boligenheder under 50 m², sommerhuse/fritidsboliger og kolonihavehuse.

Fra 1. maj 2022 betaler sommerhuse/fritidsboliger grundgebyr som ”almindelige boligenheder”.

For at sikre en mere meningsfuld fordeling af grundomkostningerne, anbefales det at drøfte en udvidelse af fordelingsmulighederne, så f.eks. sommerhuse/fritidsboliger igen betaler eget gebyr.

Inspiration kan f.eks. hentes ved Kolding Kommune, hvor man fordeler grundgebyret efter boligstørrelse ved at gange med en faktor afhængig af boligtype på grundgebyret for Ville/stuehus:

- Villa/stuehus – Faktor 1
- Rækkehus – Faktor 0,9
- Etagebolig – Faktor 0,7
- Ældreboliger og ungdomsboliger – Faktor 0,6
- Kolonihavehuse – Faktor 0,2
- Værelser – Faktor 0,2
- Sommerhuse – Faktor 0,6
- Ubeboede ejendomme – Faktor afhængig af boligtype, idet der dog ikke betales for f.eks. drift af genbrugspladser og husholdningsindsamling af genanvendelige fraktioner.

Tømningsgebyr

I vedlagte bilag ses taksten for tømningsgebyret som afspejler den variable omkostningsdel, dvs. beholderstørrelse/mængde og tømningsfrekvens. I dette første udkast vil taksterne falde på restaffald, da mængden forventes faldende i forhold til 2022 og derved reduceres behandlingsomkostningerne.

Derimod forventes en lille stigning på madaffald, som består i stigende omkostning til de grønne sorteringsposer.

Der udestår stadig en afklaring af fordelingen af administrationsomkostninger til rest- og madaffald, og i nuværende udkast fordeles disse efter mængden af affald der tømmes. Derfor er der også en væsentlig stigning på tømmingen af de nedgravede løsninger, hvor der tidligere ikke var tildelt administrationsomkostninger. Vi arbejder videre på at få et bedre beslutningsgrundlag for hvordan administrationsomkostningerne skal fordeles.

Generelt er der stadig stor usikkerhed omkring mængderne, da vi på nuværende tidspunkt ikke har meget historik på de nye fraktioner.

Budgetmodel

Budgetmodellen er opbygget både til at afspejle hvordan årsregnskabet vil se ud, men også til at klarlægge hvilke finansieringsbehov drifts- og investeringsaktiviteterne har.

Driftsbudget 2023

Selv om selskabet ikke er underlagt en økonomisk regulering er der fokus på omkostningsniveauet i selskabet, således at borgerne i kommunen ikke bliver belastet med unødige omkostninger.

I første budgetudkast arbejdes der med en ramme på TDKK 74.500, som er baseret på budgettet for 2022.

Investeringer 2023

Investeringsbudgettet for 2023 er TDKK 7.050.

Efter 2 år med store investeringer i den nye ressourcecenter og nye affaldsbeholdere er investeringsbehovet tilbage på niveauet for tidligere år. I 2023 planlægger vi for at forny belægningen på Genbrugspladsen i Gram og der skal udskiftes og opsættes flere miljøstationer i forbindelse med den nye affaldssortering. Herudover skal der opsættes skabe i boligforeningerne til farligt affald.

Finansieringsbehov 2023

Hvis budget og investeringer godkendes, vil der ikke være et finansieringsbehov i 2023.

Procedure

Bestyrelsen, 29. august 2022

Indstilling

Økonomi og Kunder indstiller, at

- principperne for affaldstaksterne drøftes som grundlag for den videre takstberegning
- første udkast til budget 2023 godkendes.

Beslutning

Første udkast til budget 2023 godkendt.

Principperne for affaldstaksterne blev drøftet og det blev aftalt, at der udarbejdes et oplæg som præsenteres for bestyrelsen i et "mail-møde" før det fremsendes til Teknik og Klimaudvalget. Bestyrelsen anbefaler

- en mere fleksibel ordning for grundgebyret, idet der hentes inspiration i
 - Villa/stuehus, Rækkehus og Etagebolig – Faktor 1
 - Ældreboliger og ungdomsboliger – Faktor 0,6
 - Kolonihavehuse – Faktor 0,2
 - Værelser – Faktor 0,2
 - Sommerhuse – Faktor 0,6
 - Ubeboede ejendomme – Faktor 0
- at omkostningen for madaffald flyttes til grundgebyret.

Bilag

Budget 2023 Affald A/S

Punkt 6: Husstandsindsamling af affald og genbrug

Selskab

Provas–Haderslev Affald A/S

Sagsindhold

Orientering om status for implementering samt devaluering af den nye ordning for husstandsindsamling. Den skriftlige fremstilling suppleres under mødet med en mundtlig orientering.

Sagsfremstilling

Juni 2020 vedtog et bredt flertal i Folketinget ”Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi”. Aftalens vilkår for håndteringen af husstandsaffald er udmøntet med en revision af affaldsbekendtgørelsen (BEK nr. 2512 af 10/12/2021), der bl.a. er suppleret af vejledninger om indsamling af husholdningsaffald (VEJ nr. 9792 af 01/07/2022) og sorteringskriterier for husholdningsaffald (VEJ nr. 9793 af 01/07/2022).

Lokalt udmøntes aftalen i den kommunale affaldsplanlægning, der består af en 12-årig affaldsplan samt bl.a. regulativet for husholdningsaffald. Haderslev Kommunes udkast til Affaldsplan har netop været i offentlig høring og forventes endeligt behandlet af Haderslev Kommunalbestyrelse 30. august 2022. Regulativet for husholdningsaffald blev godkendt af kommunalbestyrelsen 29. marts 2022.

En ambition i folketingsaftalen var at indsamlingen af danskernes affald skulle strømlines og øges ved at indføre krav om ens indsamling af 10 forskellige slags affald: mad-, papir-, pap-, metal-, glas-, plast-, tekstilaffald samt drikke- og fødevarekartonner, restaffald og farligt affald. Kravet skulle generelt gælde fra 1. juli 2021, idet eksisterende aftaler dog kunne udløbe.

I Haderslev Kommune havde vi i forvejen en ret omfattende husstandsindsamling af genbrugsmaterialer. Da den nye folketingsaftale bl.a. regulerer hvilke typer affald, der må sammenblandes ved indsamling, var der behov for flere og andre beholdere. Samtidig stilles der nu krav om, at husstandsindsamling som udgangspunkt alle steder skal ske i beholdere. I sommerhusområder skal der nu også ske husstandsindsamling af alle 10 fraktioner.

De eksisterende aftaler om husstandsindsamling i Haderslev Kommune udløb 30. april 2022, hvorfor den nye ordning blev indført 1. maj 2022.

Som et led i planlægningen af implementeringen bad Haderslev Kommune og Provas i foråret 2021 i fællesskab codex advokater om at bidrage til en klarlægning af den retlige ramme for opgaveudførelsens fordeling på affaldsområdet, herunder beskrive sondringen mellem myndighedsudøvelse og driftsopgaver. Codex advokater afleverede i august 2021, men det videre udredningsarbejde blev i september sat på pause i forbindelse med organisationsændringer i Haderslev Kommune.

Nye husstandsbeholdere

I foråret 2021 behandlede bestyrelsen for Provas-Haderslev Affald anskaffelsen af nye beholdere. Da vi ikke har ekspertise i at håndtere så stor en logistikopgave blev opgaven med levering af nye og hjemtage gamle beholdere integreret i sensommerens udbud om køb af beholdere. I november blev der indgået kontrakt med en stor europæisk leverandør.

Leverandøren viste sig desværre at have svært ved at overholde leveringsaftalen på alle beholdertyper og angav produktions- og værktøjsproblemer som årsagen. Beholderne produceres i Tyskland på en fabrik med mange ukrainske ansatte, der i det tidlige forår 2022 valgte at tage hjem til Ukraine. Samtidig havde fabrikken ikke tidligere produceret 360 ltr. beholdere med låg, som åbnes til siderne, hvorfor man havde behov for nye plastværktøjer, der blev udviklet i Kina, hvor man var udfordret af Corona. De sidste låg er leveret 8. august. Alle aktuelle beholderbestillinger forventes håndteret inden udgangen af 33/2022.

Leverandøren har virket tillidsvækkende og troværdig, men viste sig at være meget optimistisk i sine udmeldinger. Gang på gang blev der lovet leverancer, som ikke blev imødekommet og bl.a. derfor, oplevede flere borgere, at vi meldte forskellige ting ud, som ikke blev realiseret.

Som en del af udskiftningen var det planen, at de gamle beholdere kunne hjemtages med det affald/genbrug, der var i dem og så blive tømt centralt – det havde man gode erfaringer med, blev vi fortalt. Da udskiftningen blev forskubbet, blev mange beholdere dog så fyldte, at de blev for tunge og skulle derfor tømmes på stedet. Dette krævede dobbeltkørsel og ekstra tid, som igen forskubbede udskiftningen.

Leverandøren af de nye beholdere havde en anden virksomhed til at stå for distributionen og hjemtagningen. Denne distributør havde i forlængelse af opgaven hos os andre opgaver og blev altså ret presset på tiden, hvilket stressede arbejdet og gav en række fejl, som så igen skulle håndteres og rykkede tidsplanen. Opgaven håndteres nu af en medarbejder vi har ansat til opgaven samt vores nye renovator.

I et lidt større perspektiv så er klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi den danske implementering af en række EU-initiativer. Logistikopgaven med udskiftning af husstandsbeholdere, som vi kender hos os alle i Danmark, er i disse år altså ikke kun i gang hos os men i store dele af Europa. Opgaven i Haderslev Kommune med at få leveret 60.000 nye, forskellige beholdere og hente omkring 40.000 gamle beholdere er kæmpestor for os, men meget lille i det samlede billede.

Ud over den problematiske levering var vores udfordring, at vi havde en svag ”forhandlingsposition”. Den store efterspørgsel på nye affaldsbeholdere og distributionen af dem, kombineret med at det var en ”engangsleverance”, som vi dog er helt afhængige af at få, pressede vores situation. Vi havde ikke været dygtige nok til at identificere den aktuelle risiko i udbudsprocessen og havde ikke sanktionsmuligheder i kontrakten, som var tilpas stærke til at opveje udfordringen.

Vi valgte tæt opfølgende dialog med distributøren samt en styrkelse af indsatsen på de områder, som vi faktisk kan påvirke – fx har vi midlertidigt ansat to ekstra medarbejdere i Kundeservice, en medarbejder til at hente beholder hjem samt ressourcepersoner fra Rambøll.

Vi har kommunikeret om den samlede indsats via e-Boks, fysiske breve i postkasser, Facebook, i ugeavisen, på vores hjemmeside og med SMS, samtidig med, at vi besvarer ekstraordinært mange henvendelser på telefon, mail og Messenger.

Alle borgere får nye beholdere og alle gamle beholdere bliver hentet hjem. Tidsplanen har skubbet sig og vi har ikke kunnet melde noget troværdigt ud, fordi der igen og igen er kommet ændringer. Det kan virke som en lille ting, men samtidig med at alle skal sortere anderledes og have en ekstra beholder skaber det naturligvis frustrationer. De fleste, der henvender sig, er heldigvis forstående, når vi får talt med dem, men det store arbejdspress skaber desværre også fejl hos os.

I vores arbejde med igen at opbygge troværdighed og goodwill gennemfører vi i efteråret en evaluering af implementeringsforløbet, hvor en række borgere inviteres til at deltage.

Affaldsindsamling i sommerhusområder

Helårstømning

Tidligere har man som sommerhusejer kunnet registrere sig med "halvårligt brug" af sit sommerhus og opnå en reduceret takst. Med regulativet for husholdningsaffald har kommunalbestyrelsen besluttet, at tømning alle steder sker hele året. Sommerhusejere kan tilvælge ugetømning i sommerhalvåret (uge 18 - 43).

Som sommerhusejer får man i dag en højere service (som mange oplever, ikke at have brug for) og betaler en højere pris.

Kommunalbestyrelsen har råderum til at beslutte, at man i sommerhusområder, i en del af året, ikke får afhentet sit affald, men selv skal bringe det til fx genbrugspladserne eller miljøstationer i nærområdet.

Beholdere har afløst sække

En anden udfordring i sommerhusområderne er det nationale krav om, at man nu ikke længere generelt må anvende affaldssække og derfor også i sommerhusområder skal have beholdere. Kravet om beholdere er bl.a. indført for at tilgodese renovationsmedarbejdernes arbejdsmiljø.

I regulativet for husholdningsaffald er det besluttet, at man i sommerhusområder skal stille beholderne til skel eller til nærmeste farbare vej på tømningsdagen. At flytte beholderne på tømningsdagen giver udfordringer, hvis sommerhusejeren ikke selv er i sommerhuset den pågældende dag.

Et tiltag i affaldsplanen, er at opstille flere miljøstationer i sommerhusområderne i løbet af 2022 og 2023. Det arbejde er allerede igangsat, så man i et område, i stedet for at have sine egne beholdere, kan aflevere sit affald/genbrug på en plads med større beholdere ("husstands-nær indsamling").

Mange oplever at miljøstationer er en god løsning, men der er også udfordringer. Fx kræver miljøstationer et egnet areal inden for "rimelig gåafstand", naboer til nye miljøstationer er ikke nødvendigvis begejstrede for naboskabet og i vores dialog møder vi flere, som gerne vil have en miljøstation, men også beholde deres beholder til rest- og madaffald ved sommerhuset.

Enten miljøstation eller husstandsbeholder

Miljøstyrelsen vejleder om, at indsamlingen af restaffald foregår samme sted, som indsamlingen af andre fraktioner for at understøtte den særskilte indsamling. Denne vejledning har kommunen valgt at følge, hvorfor alt affald/genbrug aktuelt skal samles på miljøstationen, hvis der etableres sådan en.

Kommunalbestyrelsen har dog et råderum til at vælge noget andet og fx lader sommerhusejerne beholde deres beholder til rest-/madaffald, selv om de i øvrigt serviceres med en miljøstation.

Råderum vedr. sække

Steder, hvor det ikke er praktisk muligt med beholdere, er der et kommunalt råderum for at tildele sækkeløsning. Dette kunne være en løsning ved de få sommerhuse, der ikke ligger ved farbar vej og hvor renovationsbilen ikke kan komme frem til sommerhuset.

Hvad sker der nu vedr. sommerhusområderne

Vi er i gang med en grundig gennemgang af sommerhusområdet med individuelle samtaler og konkrete løsninger tilpasset de forskellige ønsker og praktiske udfordringer. Havde vi ikke haft det omfattende bøvvl her i foråret med levering af nye beholdere og hjemtagning af de gamle ville vi være kommet væsentligt længere med sommerhusene.

Procedure

Bestyrelsen, 29. august 2022.

Indstilling

Drift indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning
- der foretages en devaluering af den nye ordning for husstandsindsamling.

Beslutning

Bestyrelsen anbefaler at

- kommunen indfører mulighed for bringeordning i sommerhusområder i en del af kalenderåret med inspiration fra den tidligere sommerhusmodel
- der i sommerhusområder indarbejdes en fleksibel tilgang til sække frem for beholdere, hvor beholderne skal flyttes for at blive tømt

Bilag

Notat vedr. ny affaldsordning og almene boligforeninger

Notat, status på implementering af ny affaldsordning

Punkt 7: Afprøvning – decentral bringeordning for haveaffald

Selskab

Provas–Haderslev Affald A/S

Sagsindhold

Godkendelse af afprøvning af decentral bringeordning for haveaffald.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Corona-nedlukningen i marts 2020, lukkede genbrugspladserne også i en periode. Da folk gik hjemme og havde god tid til havearbejde skabte de lukkede genbrugspladser en del henvendelser vedr. håndtering af haveaffald.

Inden der blev etableret ekstraordinære ordninger for haveaffald, åbnede genbrugspladserne dog igen og bestyrelsen besluttede, at muligheden for at aflevere haveaffald på genbrugspladserne ikke skulle udvides, men at sagen kunne tages op igen, hvis behovet viste sig.

I forbindelse med åbningen af Ressourcecenter Haderslev samt implementeringen af den nye ordning for husstandsindsamling har der været en række henvendelser vedr. håndtering af haveaffald i kommunens småbyer, hvorfor sagen nu præsenteres igen.

To muligheder, som blev undersøgt i 2020, var etablering af flere særskilte pladser til haveaffald og indsamling via containere opsat på skolers parkeringspladser i udvalgte weekender.

Haveaffaldspladser

Etablering af haveaffaldspladser ("grenpladser") vil kræve bl.a. køb eller leje af arealer, et befæstet underlag og med afløb til kloak samt miljøgodkendelse. Pladserne skal bundtømmes min. 1 gang ugentligt. Ifølge rådgiver ligger denne type pladser på 2.500 – 4.000 m².

Midlertidige korttids-haveaffaldspladser (containerløsning)

Haveaffald er det meste af året en ret stor fraktion. Der er dog tre spidsbelastningsperioder; i påsken, i slutningen af juni samt i starten af oktober. Opsætning af containere til haveaffald på de tre tidspunkter kunne være en enkelt måde at hæve serviceniveauet på uden store investeringer.

Det kunne f.eks. ske ved at opstille til "haveaffaldscontainere" i en række lokalbyer på skolernes parkeringspladser, der står tomme i weekenderne.

Da vi tidligere har oplevet, hvordan det har været vanskeligt at sikre korrekt sortering ved "storskraldsdage" og det samtidig kan være vanskeligt at vurdere, hvor aktivt tilbuddet vil blive brugt, kan en afprøvning af modellen være med til at kvalificere løsningen.

Kvashegn

Den mest klimavenlige håndtering af grene, kviste, stammer og hækafklip er kompostering på egen grund. Det hjælper samtidig havens insekter og smådyr med et sted at bo samt sparer brændstof og CO₂-udledning, når turene til genbrugspladsen reduceres.

Da ikke alle har plads til at kompostere, har man fx i Skanderborg Kommune givet mulighed for at borgerne kan aflevere deres haveaffald i lokale kvashegn. I alt har man fordelt 500 m åbne kvashegn på 13 skoler i kommunen, hvor det er let at komme til med bil og trailer.

Kvashegnet hjælper både klima og dyreliv og er godt fordi, det

- styrker biodiversiteten (i kvashegnet bor insekter og smådyr)
- sparer CO₂ (haveaffald udleder CO₂ og metan, når det forarbejdes på komposteringsanlægget)
- binder CO₂, når kvaset får lov at nedbrydes langsomt (1 m³ kvas binder 400 kg CO₂)

Samtidig reducerer det omkostningerne til transport og forarbejdning af haveaffaldet.

I Skanderborg Kommune har man valgt at placere de lokale kvashegn på skolerne, fordi man herved samtidig skaber et biodiversitetlaboratorium lige uden for vinduerne, som kan bruges i undervisningen. Det giver også anledning til læring om, hvad der er affald og hvad man kan gøre for at støtte naturen. Desuden har man i Skanderborg vurderet at kvashegnet spiller sammen med Folkeskolens første formålsparagraf, hvor der står, at skolen skal bidrage til elevernes forståelse for menneskets samspil med naturen.

Om Haderslev Kommune ser tilsvarende perspektiver kræver afklaring. Alternativt kan lokale kvashegn evt. placeres på Provas egne arealer ved fx regnvandsbassiner.

Billede af Kvashegn ved skole i Skanderborg Kommune er vedlagt som bilag

Afprøvning

I dialog med lokalsamfundet (borgerforening eller tilsvarende) afprøves containerløsningen et sted og kvashegnet et andet sted i foråret 2023.

Efter en evaluering tilpasses modellerne og afprøves på ny et par andre steder i efteråret 2023.

Herefter foretages en endelig evaluering og det beslutes om bestyrelsen vil anbefale Haderslev Kommune at udvide serviceniveauet.

Juridiske forhold

I 2021 bad Haderslev Kommune og PROVAS-Haderslev Affald A/S i fællesskab codex advokater om at bidrage til en klarlægning af den retlige ramme for opgaveudførelsens fordeling på affaldsområdet, herunder beskrive sondringen mellem myndighedsudøvelse og driftsopgaver.

Den juridiske vurdering var bl.a. at etablering og lukning af genbrugspladser som udgangspunkt en driftsmæssig beslutning, som i lyset af det gældende regulativ og aftalegrundlaget som udgangspunkt tilkommer Provas. Hvis ændringer medfører en ikke ubetydelig forhøjelse af gebyret skal kommunalbestyrelsen dog tage stilling til den nødvendige forhøjelse af gebyret.

Haderslev Kommune har i sin ejerstrategi udtrykt en forventning om, at Haderslev Kommune og Provas holder hinanden orienteret om forhold, der må antages at have interesse for den anden part samt at informationen sker så tidligt som muligt ud fra et princip om ”ingen overraskelser”.

Økonomiske forhold

Haveaffaldspladser

På baggrund af erfaringstal fra rådgiver blev omkostninger til etablering af haveaffaldspladser i foråret 2020 vurderet til at omfatte etablering af plads (500 kr./m²), køb af grund (150 kr./m²), spildevandstilslutning (50.745 kr./800 m²), myndighedsprojekt, projektering mv. (10%). Samlet etableringspris 2 - 3 mio. kr. pr. haveaffaldsplads.

Drift af decentrale haveaffaldspladser kræver ekstra ressourcer til drift. På baggrund af nuværende erfaringer og selvfølgelig afhængig af placering og størrelse, forventes et ugentligt timeforbrug på 7-10 timer og derudover udgifter til maskiner (200 kr./time).

Årlige driftsomkostninger estimeres til ca. 270.000 kr. pr. år pr plads.

En investering på 2,5 mio. kr., som afskrives over 15år, med de estimerede driftsomkostninger vil påvirke taksten med 15 kr/år.

Ved etablering af fx 5 haveaffaldspladser vil den samlede påvirkning af taksten være 37kr/år, hvilket udgør en andel af den samlede takst på 1,5%. Dette vurderes at være en ikke ubetydelig forhøjelse af gebyret, som derfor skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Midlertidige korttids-haveaffaldspladser (containerløsning)

Pris på weekend-leje og tømning af 4 container er estimeres til 4.000 kr. pr. sted pr. gang.

Ved tilsvarende etablering af 5 midlertidige korttids-haveaffaldspladser, tre gange om året, hvor der placeres fire containere hvert sted, vil den årlige udgift være 60.000 kr. og den samlede påvirkning af taksten være 2 kr./år. Dette udgør en minimal andel af den samlede takst i 2022 på 2.643 kr/år. hvilket vurderes at være en ubetydelig forhøjelse af gebyret, som derfor ikke skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Kvashegn

Et kvashegn på 50 m. udført med 200 robinie pæle koster omkring 30.000 kr, hvilket vil påvirke taksen med ca. 1 kr./år.

Procedure

Bestyrelsen, 29. august 2022

Indstilling

Drift indstiller, at

- der gennemføres en afprøvning en midlertidige korttids-haveaffaldsplads og et kvashegn to forskellige steder i kommunen
- afprøvningerne gennemføres i enten Arnum, Bevtøft, Sommersted, Øsby eller Fjelstrup.

Beslutning

Godkendt

Bilag

Kvashegn ved skole i Skanderborg Kommune

Kvashegn - Skanderborg Kommune

Punkt 8: PFAS - Deponi

Sagsindhold

Orientering om status på PFAS fra deponier. Provas administrerer og drifter to lukkede deponier, Dybdal og Gram.

På grund af mistanke om PFAS i perkolat, har Provas udtaget prøver fra begge deponier.

(Perkolat er vand der siver ned gennem det deponerede affald, hvor det opsamles ved hjælp af membran og bortledes)

Det målte niveau ligger på 1800 og 1200 ng/l for henholdsvis Dybdal og Gram. Perkolatet ledes til Vojens og Gram Renseanlæg.

Selskab

Provas-Haderslev Affald A/S

Sagsfremstilling

Den 12. januar 2022 blev der udtaget prøver fra perkolatbrøde på Dybdal og Gram deponi til analyse for 22 PFAS.

Der er ikke fastsat grænseværdier for PFAS i udledningen fra deponier. Der findes på nuværende tidspunkt heller ikke generelle grænseværdier for PFAS i udledningerne fra renseanlæg. Men helt overordnet kigger man på summen af alle 22 PFAS, dem der på nuværende tidspunkt er udpeget til analyse og på summen af 4 PFAS (PFHxS, PFOA, PFOS, PFNA) som vurderes som særligt miljø og sundhedsskadelige.

Resultaterne fra perkolat brøndene viste:

Dybdal Deponi

22 PFAS = 1800 ng/l, 4 PFAS = 630 ng/l, PFOS = 80 ng/l

Gram Deponi

22 PFAS = 1200 ng/l, 4 PFAS 400 ng/l, PFOS = 14 ng/l

De målte koncentrationer ligger på samme niveau som andre sammenlignelige mindre lukkede deponier. Til forskel for store igangværende deponier hvor der måles værdier der er op til 50 gange højere.

Perkolatet ledes til henholdsvis Vojens og Gram Renseanlæg, som på nuværende tidspunkt ikke har udfordringer med overholdes af krav til PFAS i spildevand eller slam.

Analysen fra udløbet på Vojens Renseanlæg har vist PFOS på 2,9 ng/l.

I ny udledningstilladelse fra Vojens Renseanlæg til Gelså er der givet en grænseværdi på udledningen af PFOS på 6,5 ng/l.

Det er med ejerkommunerne Haderslev, Kolding, Tønder og Vejen aftalt at der skal udtages prøver for PFAS fra perkolat samt grundvand. Der er midler sat af i budgettet til prøvetagning og analyser.

Procedure

Bestyrelsen, 29. august 2022

Indstilling

Drift indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning

Punkt 9: Orientering om humanitære organisationer adgang til genbrugspladser

Selskab

Provas–Haderslev Affald A/S

Sagsindhold

Orientering om muligheden for at friholde humanitære organisationer fra at betale genbrugspladsgebyr.

Sagsfremstilling

Siden 2019 har den velgørende forening ”Vennekredsen for beboerne på Povlsbjerg- og Bregnbjerg områdecener” (”Vennekredsen”), arbejdet på at få ændret en kommunal afgørelse om deres omkostninger til genbrugspladsgebyr. Da foreningen i juni 2022 igen har fremlagt deres synspunkter over for nye lokalpolitikere, fremlægges denne redegørelse.

Vennekredsen er bistået af juridisk konsulent Bjarne Ditlevsen, der senest 24. juni har udarbejdet et notat for foreningen og bistået foreningen ved et møde, hvor deltagelse fra den kommunale forvaltning eller Provas administration var uønsket.

Notatet gengiver bl.a. den del af sagsforløbet, som støtter Vennekredsens ønsker og udelader en lang række oplysninger, som ville tydeliggøre at sagen er grundløs. Dette er i sig selv nok ikke usædvanligt, desværre præsenterer Ditlevsen dog samtidigt en række klart urigtige oplysninger, bl.a. at Vennekredsen aldrig har fået en forklaring og at det er Provas, som har truffet afgørelsen.

Naturligvis kan man ikke forvente at juridisk konsulent har specialviden på forsyningsområdet. At Provas understøttes af vores faste advokat, Horten, og deres specialister på energi-, forsyning- og infrastrukturområdet, er for så vidt uvæsentligt, idet det er Haderslev Kommune, der som affaldsmyndighed har vurderet, at der ikke er hjemmel til at friholde humanitære organisationer fra at betale genbrugspladsgebyr og har truffet afgørelsen.

Desværre arbejder Ditlevsen med en fortælling om, at Provas optræder uordentligt og han præsenterer i sit notat et klart større fokus på dette end på sagens fakta.

Sagens baggrund

Provas har for år tilbage haft en imødekommende praksis over for humanitære og velgørende organisationer, der desværre viste sig at være i strid med lovgivningen. Dette blev vi gjort opmærksom på af Haderslev Kommune og da Provas naturligvis følger myndighedsafgørelser ændrede vi praksis.

Kort fortalt opkrævede vi tidligere ikke gebyr hos organisationerne, når de anvendte genbrugspladserne. Vi er blevet opmærksomme på problemstillingen efter, at Røde Kors henvendte sig til Haderslev Kommune, for at blive fritaget for et gebyr ved Dansk Affald. Herefter spurgte kommunen til vores praksis, som vi efterfølgende fik at vide, ikke var i overensstemmelse med reglerne.

Humanitære og velgørende organisationer er virksomheder og det affald, de producerer i deres genbrugsbutikker eller fx ved tømning af dødsboer, er erhvervsaffald. Organisationerne er derfor også forpligtet til at betale et gebyr, som øvrige virksomheder, når de besøger én af de kommunale genbrugspladser.

Det er frivilligt om organisationerne vil benytte genbrugspladserne. Alternativt kan der vælges en privat affaldsindsamler eller affaldstransportør til at håndtere eller transportere affaldet jf. Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Der er ikke hjemmel til at fritage organisationerne fra gebyret, ligesom man heller ikke kan fortolke organisationers affald fra genbrugsbutikker eller fra tømning af dødsboer ind under bestemmelserne om husholdningers levering af affald til genbrug.

Siden 2019 har Vennekredsen forsøgt at få afgørelsen ændret bl.a. gennem en række møder med lokale politikere samt henvendelse til Klima-, Energi- og Forsyningsministeren.

En virksomhed betaler i år 154,47 kr. pr. besøg på genbrugspladsen. Ved oprettelse i vores kundeportal kan gebyret viderefaktureres fx til det dødsbo, som man tømmer og hvorfra der ikke er salgbare genbrugsmaterialer. Det er dette gebyr, som Vennekredsen ønsker at blive fritaget for.

Ditlevsen, har på vegne af foreningen udarbejdet notater, klaget over kommunen til Ankestyrelsen samt varslet en stævning af Provas for gennem domstolene at få ændret den kommunale afgørelse.

Sagen kort ridset op

I 2019/2020 forsøgt vi, i et tæt samarbejde med direktøren for Erhvervs og Borgerservice og chefen for Teknik og Miljø, at finde muligheder for at imødekomme de humanitære organisationers ønske, hvilket desværre ikke kunne lykkes inden for lovgivningens rammer.

I december 2019 stillede MF Nils Sjøberg (RV) et § 20-spørgsmål til Klima-, Energi- og Forsyningsministeren om, hvorvidt humanitære organisationer skal betale affaldsgebyr, hvor han spurgte: *Finder ministeren det rimeligt, at medlemmer af humanitære organisationer og foreninger, der uden honorar varetager samfundsmæssige interesser, skal betale affaldsgebyr?*

Og ministeren svarede bl.a. *"... Ja, det finder jeg sådan set. Ligesom man betaler for el, vand og varme, også selv om man er en frivillig organisation, og også selv om vi som samfund synes, at vi gerne vil støtte frivillige organisationer, synes jeg altså også, at det på det her område er rimeligt. Vi siger ikke til en frivillig organisation: Vi kan godt lide jer, så I skal ikke betale for el, I skal ikke betale for varmen, I skal ikke betale for vandet. Nej, det gør vi ikke – vi siger: Det skal man selvfølgelig betale for ligesom alle andre. Derfor synes vi også, det er rimeligt, at man betaler for affaldshåndtering."*

Haderslev Kommunes jurister har gennemgået sagen, de forskellige bidrag fra juridisk konsulent Bjarne Ditlevsen, folketingsbehandlingen og retsgrundlaget. Den juridiske konklusion var meget klar; man kan ikke fritage humanitære organisationer for betaling for aflevering af materialer på genbrugspladser og kommunen eller Provas kan ikke give dem et tilskud, der på nogen måde har sammenhæng til affald/genbrug – heller ikke selv om man kalder det noget andet end "affald/genbrug".

I maj 2020 behandlede Udvalget for Plan og Miljø (UPM) en orienteringssag hvor der blev redegjort for dette. UPM tog orienteringen til efterretning.

Parallelt med kommunens vurdering af sagen har Provas advokat, Horten, gennemgået materialet og rådgivet os i forløbet. På samme vis som Haderslev Kommune konkluderer Horten, at humanitære og velgørende organisationer er forpligtet til at betale gebyr, såfremt de benytter genbrugspladserne. Samtidig vurderede Horten, at der ikke er hjemmel til at fortolke de humanitære organisationers affald fra genbrugsbutikker eller dødsboer ind under bestemmelserne om husholdningers levering af affald til genbrug, hverken baseret på Miljøstyrelsens udmeldinger eller på basis af Statsforvaltningens praksis.

Det vurderes, at der kun ved en ændring i lovgivningen, kan skabes mulighed for, at de humanitære organisationer kan fritages for gebyr ved aflevering af affald på genbrugspladserne. Aktuelt er lovgivningen ikke ændret.

Bestyrelsen i Provas er tidligere orienteret om sagen og der har løbende været dialog med formandskabet.

I maj 2020 valgte Vennekredsen efter et møde med Haderslev Kommune og Provas at klage til Ankestyrelsen over Haderslev Kommunes afgørelse om opkrævning af gebyr for foreningens benyttelse af den kommunale genbrugsplads i Vojens.

Ankestyrelsen afviste at behandle sagen.

I marts 2022 blev Provas igen kontaktet af Ditlevsen, der ikke fremførte nye synspunkter, men nu varslede den omtalte stævning. Vores advokat, Horten, bidrog til svarskriftet.

Vi er ikke bekendt med, at Vennekredsen har indbragt sagen for domstolene og formoder at det kan skyldes, at de ikke er interesseret i at tage risikoen for at skulle betale sagens samlede omkostninger i det helt grundløse søgsmål.

Juridiske forhold

Reglerne for opkrævning af gebyr for virksomheders benyttelse af genbrugspladsen, er fastsat i bekendtgørelse nr. 938 af 20/06/2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. og Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Reglerne for affaldstransportører er fastsat i bekendtgørelse nr. 2098 af 14/12/2020 om affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.

Procedure

Bestyrelsen, 29. august 2022.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning

Bilag

Notat, §20 spørgsmål i Folketinger

Notat fra Juridisk Konsulent Bjarne Ditlevsen på vegne af vennekredsen

Juridisk notat, Haderslev Kommune

Aalborg - Humanitære organisationer på genbrugspladser 2015

Ditlevsens notat til møde hos Vennekredsen 19 maj 2020

UPM - Humanitære organisationers affaldshåndtering og dertilhørende udgifter

Klage til Ankestyrelsen

Ankestyrelsens afvisning af at rejse tilsynssag

Varsling af stævning - Betaling af affaldsgebyr for benyttelse af genbrugspladser henvendelse på vegne af Vennekredsen

Svarskrift - Betaling af affaldsgebyr for benyttelse af genbrugspladser henvendelse på vegne af Vennekredsen

Orienteringsnotat om sags status, Bjarne Ditlevsen, 24. juni 2022

Punkt 10: Eventuelt

Beslutning

-

Punkt 11: Underskriftsside

Sagsindhold

Bestyrelsen skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend" i øverste venstre hjørne på denne sag. Har et bestyrelsesmedlem været fraværende under en sagsbehandling eller hele mødet, bekræfter medlemmet med sin underskrift, at protokollen er læst.

Beslutning

Bestyrelsen i Provas-Haderslev Affald A/S, 29. august 2022

Mødet blev afbrudt kl. 16:00 efter behandlingen af pkt. 5 og genoptaget

Fraværende: Ingen

Bilag

Godkendelsesark - Provas-Haderslev Affald A/S